

Prof. dr hab. Zofia Uzelac

RECENZJA
DOROBKU ARTYSTYCZNEGO I PEDAGOGICZNEGO
PANI DR JOANNY GERIGK
W ZWIĄZKU Z POSTĘPOWANIEM O NADANIE
STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO W DZIEDZINIE SZTUKI
W DYSCYPLINIE SZTUKI FILMOWE I TEATRALNE

Pani doktor Joanna Gerigk posiada wszechstronne wykształcenie, które pozwala jej na twórcze zajmowanie się dramaturgią, pisaniem scenariuszy, adaptacjami oraz reżyserią teatralną. W swoich projektach jest niezwykle odważna, oryginalna, imponuje pracowitością i dociekliwością. Pozwoliło jej to na znalezienie własnego artystycznego języka opartego na solidnych podstawach myśli i idei.

Ciekawie przedstawia się jej opis zdobywania wiedzy, gdzie mogliśmy się dowiedzieć że ukończyła: Pomaturalne Państwowe Studium Kształcenia Animatorów Kultury w Ciechanowie z oceną celującą w roku 1998. Policealne Studium Technik Teatralno-Filmowych w Łodzi w roku 2001. Wpłynęło to na podjęcie przez nią dojrzałej decyzji o zdawaniu egzaminów wstępnych na Wydział Wiedzy o Teatrze w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, który ukończyła z wynikiem celującym w roku 2005. Pracę magisterską pod tytułem *Kobieta w dramatach Stanisława Ignacego Witkiewicza* napisała pod kierunkiem profesora doktora habilitowanego Lecha Sokoła. Ciągły rozwój pchnął Panią Joannę Gerigk do podjęcia następnego kroku. Tym razem były to egzaminy wstępne na Wydział Łalkarski, kierunek Reżyseria w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. L. Solskiego w Krakowie, Filia we Wrocławiu, który ukończyła w roku 2013 również z wynikiem celującym. Pracę magisterską napisała pod kierunkiem profesora doktora habilitowanego Mirosława Kocura pod tytułem *Przedmiot w teatrze na podstawie twórczości T. Kantora, J. Szajny, J. Grzegorzewskiego oraz projektu autorskiego*.

W czasie studiów wyjechała na roczny staż w ramach programu Erasmus do DAMU w Pradze. Znakomicie odnalazła się w międzynarodowym gronie studentów w czeskim środowisku teatralnym. Założyła tam Stowarzyszenie Teatralne o nazwie: Divadlo No Kakabus i rozpoczęła międzynarodową współpracę trwającą do dziś.

Praktyczne doświadczenie zawodowe pani Joanna Gerigk zdobywała tworząc w Teatrze Offowym w Bałuckim Ośrodku Kultury w Łodzi w latach 2001-2008. Były to:

- Imieniny Teatru* - Projekt łączący plastykę i teatr, sześć edycji;
- Festiwal Kobiet* - Interdyscyplinarny projekt, dwie edycje;
- Pamięci przyjaciela* - Spektakl autorski / Teatr Olgi Forsz;
- Co robi kukułka, kiedy nie kuka?* - Spektakl autorski / Teatr Olgi Forsz;
- Księżniczka* - Spektakl na podstawie *Trzech sióstr* A. Czechowa / Teatr Przedmiotu;
- Historia zdartej płyty, czyli sześć postaci w poszukiwaniu autora* - Spektakl autorski / Teatr Olgi Forsz;
- Pragmatyczny jesiotr oraz inne przypadki* - Spektakl autorski / Teatr Przedmiotu;
- Ani słowa o śmierci* - Spektakl autorski / Teatr Pracownia.

Pierwszy profesjonalny autorski spektakl Pani Joanna Gerigk wyreżyserowała w Pradze w Teatrze Divadlo Inspirace pod tytułem *Magiel/ Mandl*. Premiera odbyła się w czerwcu 2010 roku. Z Pragą związała się także w kolejnych latach gdzie w Teatrze Strašnické Divadlo w 2011 roku wyreżyserowała spektakl *Vodníkův sen*, a w 2013 kolejny *O Bodříkovi* - Scenariusz, reżyseria, scenografia. Lata 2014 / 2019. to spektakl *Jak se dělá divadlo* w Divadla Kolovrat w Pradze.

Po powrocie do Polski pani Joanna Gerigk była asystentką Piotra Siekluckiego we Wrocławskim Teatrze Współczesnym oraz Anny Augustynowicz w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, a Jej pierwszy autorski spektakl to *Le Filo Fable* według własnego scenariusza wystawiony w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu, 2012 r.

Kolejne przedstawienia to:

- Cukier*- Scenariusz, reżyseria, spektakl warsztatowy PWST Filia we Wrocławiu, maj 2012 r.;
- To nie była Wigilia* - Scenariusz, reżyseria, PWST Wrocław 2013 r.;
- Pocztówki z Karłowic* - Scenariusz i reżyseria oraz koncepcja plastyczna, Plac Piłsudskiego Wrocław 2014 r.;
- Po sznurku* - Scenariusz, reżyseria, Wrocławski Teatr Lalek, 2014 r.;

Kot Zen, albo o muzyce i ciszy w teatrze- Scenariusz, reżyseria, Zdrojowy Teatr Animacji w Jeleniej Górze, 2015 r.;

Solartaxi. Samochód na słońce - Scenariusz, reżyseria, Teatr Maska w Rzeszowie, 2015 r.;

Dobrze, że jesteś- Scenariusz, reżyseria, koncepcja lalek, Teatr Lalki i Aktora w Wałbrzychu, 2016 r.;

Siostra i cień - Scenariusz, reżyseria, Teatr im W. Bogusławskiego w Kaliszu, 2016 r.;

Mandragora - Scenariusz, reżyseria, Teatr Lalki i Aktora w Łomży, 2017 r.;

Nauka latania - Reżyseria, Białostocki Teatr Lalek, 2017 r.;

Apollo i Marsjasz Scenariusz, reżyseria, PWST Wrocław, 2018 r.

W roku 2012 Pani dr Joanna Gerigk związała się z Akademią Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie, Filia we Wrocławiu gdzie rozpoczęła pracę asystentki. Uczestniczyła w zajęciach z przedmiotu: „Reżyseria teatru lalek” prowadzonego przez Profesora Jerzego Bielunasa oraz w zajęciach z przedmiotu: „Propedeutyka reżyserii teatru lalek” prowadzonego przez Profesora Aleksandra Maksymiaka. Również brała udział w zajęciach z przedmiotu „Dramaturgia w teatrze” prowadzonego przez dr hab. Tomasza Mana, a także w zajęciach „Sceny klasyczne” prowadzonych przez Profesora Mirosława Kocura.

Od roku 2014 / 2015 prowadziła już samodzielnie przedmiot „Propedeutyka reżyserii teatru lalek”. W latach 2015 - 2020 prowadziła zajęcia z przedmiotu „Reżyseria teatru lalek” na kierunku Reżyseria. Przedmiot „Praca nad rolą” oraz „Monolog w formie” prowadziła na III roku studiów Aktorstwo Teatru Lalek. Obecnie wszystkie przedmioty prowadzi we współpracy międzyuczelnianej z wrocławskimi uczelniami: Akademią Sztuk Pięknych oraz Akademią Muzyczną.

Pani dr Joanna Gerigk obroniła pracę doktorską w roku 2017 pod kierunkiem Profesora dr hab. Mirosława Kocura. Był to projekt naukowy, którego bazą stał się wiersz Zbigniewa Herberta *Apollo i Marsjasz*. Przedstawienie powstało jako efekt badań projektu *Teatru komponowanego z wykorzystaniem zasad muzycznych*. Praca trwała rok z zespołem składającym się z kompozytora, scenografa, choreografa, pięciu aktorek oraz dwóch aktorów. Projekt został sfinansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Realizacje teatralne po uzyskaniu stopnia doktora to:

Café Panique - Adaptacja, reżyseria, Wrocławski Teatr Pantomimy, 2018 r.;

Kichot - Adaptacja, reżyseria, Wrocławski Teatr Lalek, 2018 r.;

Zielona Gęś czyli najmniejszy teatrzyk świata - Adaptacja, reżyseria, Zdrojowy Teatr Animacji w Jeleniej Górze, 2019 r.;

Zapisani ארגעשריבענע - Adaptacja, reżyseria, Teatr Arlekin, Łódź 2019 r.;

Gorzkie Żale / Świt Misterium transu - Koncepcja, reżyseria, Teatr Logos, Łódź 2022 r.;

Nackte Weiber. Oder Wo man Liebe findet - Scenariusz, reżyseria, Theater des Lachens, Frankfurt (Oder), 2023 r.;

Anatomia zdarzeń - Dramaturgia, reżyseria, we współpracy z Teatrem im. W. Siemaszkowej, Rzeszów 2023 r.

Pani dr Joanna Gerigk jest również autorką tekstów i adaptacji:

Miss Julia Pastrana. Prawdziwa historia (ADiT Warszawa);

Piotruś i wilk - Autorska wersja bajki muzycznej według S. Prokofiewa.

Teatr Lalki i Aktora w Łomży, 2012 r.;

Makbet - Adaptacja tekstu, Gdański Festiwal Szekspirowski, 2014 r.;

Tesla vs. Edison czyli z prądem lub pod prąd - Wrocławski Teatr Lalek, 2016 r.;

Sherlock Holmes albo tajemnica panny Tulli - Zdrojowy Teatr Animacji, Jelenia Góra 2018 r.

Pani dr Joanna Gerigk brała udział w międzynarodowych konferencjach teatralnych.

Realizowała projekty badawcze oraz jest laureatką wielu nagród, między innymi:

Spektakl *Le Filo Fable* nagrodzony: Atest ASSITEJ - Świadectwo Wysokiej Jakości

i Poziomu Artystycznego za 2012 r. Nagroda Kot w worku na 17. Międzynarodowym

Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży KORCZAK 2013. 9 Zespołowa Nagroda Aktorska

na IV Festiwalu Teatrów Ożywionej Formy MASKARADA, Rzeszów 2013. Spektakl *Cukier*

otrzymał Nagrodę Marszałka Województwa Dolnośląskiego za najlepszy dyplom roku 2013.

Nagroda za reżyserie i scenariusz *Po sznurku* Festiwal Małych Prapremier. Wałbrzych

2015 r. Nagroda specjalna 52 Przeglądu Teatrów Małych Form KONTRAPUNKT, Szczecin

2017 r. Nagroda za najlepszy spektakl pod tytułem *Dobrze, że jesteś* na Festiwalu Teatrów

Ożywionej Formy MASKARADA, Rzeszów 2016. Nominacja do nagrody Energia Kultury

za spektakl *Gorzkie Żale / Świt Misterium transu*. Plebiscyt na najważniejsze łódzkie

wydarzenie artystyczne roku 2022.

Projekt przedstawienia *Gorzkie Żale / Świt Misterium transu*, który jest podstawą postępowania habilitacyjnego powstał dziesięć lat wcześniej. Oryginalny osiemnastowieczny tekst został odczytany na nowo przez pryzmat najnowszych badań z dziedziny psychologii nad traumą. Celem było przywołanie trudnego traumatycznego wydarzenia oraz ponowne przeżycie go w sposób świadomy, aby otworzyć proces integracji i wrócić do życia. Akcja sceniczna, którą tworzył chór Kobiet oraz tancerz dotyczyła sytuacji granicznej matki i syna. Chór przeprowadzał obecnych przez doświadczanie cierpienia oraz śmierci ukochanej osoby. Odwołania do natury i żywiołów były niezwykle ważne w realizacji spektaklu i pozwalały wyjść poza skojarzenia religijne. Chór na początku przedstawienia wnosi worki z ziemią, w której są kamienie. Powietrze w postaci oddechu czy przywoływanego wiatru, woda do obmywania kamieni i ogień, który nie pojawia się dosłownie. W warstwie symbolicznej trawi od środka, ale także uruchamia do działania i prowadzi do przemiany. W ostatniej finałowej sekwencji pojawia się tylko zielona roślina. Przy pomocy archaicznego materiału udało się stworzyć przedstawienie uniwersalne, udało się opowiedzieć o sprawach ważnych i aktualnych dzisiaj. Przedstawienie działało na widza na polu intelektualnym jak i emocjonalnym niezwykle silnie. Nic dziwnego, iż cieszyło się popularnością i otrzymało nominację do nagrody „Energia Kultury” w plebiscycie Najważniejsze Łódzkie Wydarzenia Artystyczne roku 2022.

Wyjątkowość spektaklu potwierdzają liczne pozytywne recenzje:

„Spektakl *Gorzkie Żale/Świt – Misterium Transu* dobiegł końca i po długiej ciszy rozległy się długotrwałe oklaski. Pomyślałam wówczas, że byłam świadkiem czegoś, co niekoniecznie mieści się w kategoriach „teatr”, „przedstawienie”, „wydarzenie artystyczne”. Z czym właściwie miałam do czynienia? Czego byłam świadkiem? (...) Istotne jest także to, że spektakl ten paradoksalnie trafia na nasz głód żałoby. Żyjemy bowiem w czasach, gdzie śmierć jest wokół nas bez przerwy, jest jej coraz więcej. A żałoby coraz mniej. Nie mamy już narzędzi, by przez żałobę godnie przejść, by ją wyrazić, by ją naprawdę przeżyć. Za sprawą realizatorów *Gorzkich Żali* możemy w symboliczny sposób opłakiwać tych, co codziennie odchodzą w Ukrainie i wspomnieć tych wszystkich, którzy tak licznie opuszczali nas na zawsze przez ostatnie lata. I za to jestem teatrowi Logos wdzięczna. Że przypomina nam, że łyzy są ważne i rozpacz, i lament.” Ewa Sokół-Malesza

„*Gorzkie Żale / Świt Misterium transu* nie są spektaklem łatwym. Z jednej strony reżyserka postawiła sobie za zadanie opowiedzenie ludzkich zmagania z życiem i śmiercią oraz ze stratą. Jak żyć z tym ostatnim wie tylko ten, kto kogoś stracił. Reżyserka i aktorzy są tego w pełni świadomi.

Lekcja, jakiej udzielają widzowi, nie jest łopatologicznym wyjaśnieniem psychologii rozpacz i lamentu, a raczej zaproszeniem do wejścia i utożsamienia się z tymi odczuciami. Na tym polega właśnie Misterium. W Misterium się wchodzi. W Misterium się jest. Misterium nas przemienia.” Wiesław Dawidowski

Reżyseria spektaklu *Gorzkie Żale* to wyjątkowe osiągnięcie artystyczne opisane wnikliwie w autoreferacie. Charakterystycznym elementem osobowości Pani doktor Joanny Gerigk jest dojrzałość intelektualna, wycucie formy, dociekliwość, pasja i wyjątkowość dokonań artystycznych. Świadomość poszerzania warsztatu i szukania prawdy o człowieku.

Bogaty i różnorodny dorobek artystyczny i pedagogiczny, wyjątkowa determinacja w poszukiwaniu własnych środków przekazu artystycznego sprawiają iż popieram wniosek o nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki filmowe i teatralne.

Habilitantka spełnia wymagania określone w Art. 219 Ust. z dnia 20 Lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

.....
Zofia Uzelac

Łódź, dnia 10.02.2024